

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2019. július 22., hétfő

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvényhez 224

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosításáról szóló 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelethez 232

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Hazánk versenyképességének alapvető garanciája az állandóan változó társadalmi, gazdasági, technikai körülményeknek megfelelni képes fiatalokat képző köznevelés, melynek alapfeltétele a magas színvonalú pedagógusi munka. Ez a pedagógus hivatás anyagi és társadalmi megbecsültségének növelése, a pedagógus pálya vonzóvá tétele, a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének elősegítése által biztosítható.

A Javaslat az intézményvezetők számára két fontos életpálya-elemet, az ösztönzési keret-kiegészítés és a differenciált intézményvezetői pótlék bevezetésének feltételeit, a pedagógusoknak pedig a célfeladat teljesítése esetén fizethető céljuttatás lehetőségét teremti meg. A bérgarancia szabályozás módosítása pedig azt a célt szolgálja, hogy a nem állami fenntartású megszűnő intézmények pedagógusainak elmaradt munkabére mindenképpen kifizethető legyen.

A Javaslat az Alkotmánybíróságnak a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek, tanulók ellátásával kapcsolatos határozatához kapcsolódó, az Alkotmánybíróság által 2019. június 30-ig elfogadásra javasolt módosítást, illetve egyéb köznevelés-igazgatási szabályokat is megfogalmaz; jogalkalmazási pontosításokat hajt végre. Az alap- és középfokú oktatás valamennyi évfolyamára kiterjed az ingyenes tankönyvellátás. Emellett a Javaslat deregulációs megfontolásokból a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvénybe (a továbbiakban: Nkt.) illeszti be a tankönyvellátás szabályait.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az elmaradt munkabér a munkavállaló és a munkáltató között fennálló munkaviszonyból eredő követelés, s mint ilyen, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 285. §-a szerint munkaügyi bíróság előtt érvényesíthető. Ha azonban az adós jogutód nélkül megszűnt, akkor jogai és kötelezettségei nem szálltak át más személyre (a jogutódra), hanem elenyésztek. Felszámolás esetén a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény biztosít mögöttes állami helytállást a munkáltatói bérfizetési kötelezettségeikért, ám ha a munkáltató jogutód nélküli megszűnése már bekövetkezett, e törvény már nem alkalmazható. A fenntartó – mivel elkülönült jogi személy, akivel a pedagógusok nem álltak munkaviszonyban – szintén nem köteles helytállni az intézmény, mint munkáltató kötelezettségeiért.

A Javaslat lehetővé teszi, hogy amennyiben a fenntartót – amelyre a megszűnő köznevelési intézmény munkaviszonyból eredő kötelezettségei átszállnak – felszámolás alá vonják, a pedagógusoknak, illetve a köznevelési intézmény egyéb dolgozóinak még ki nem fizetett elmaradt munkabére is támogatható legyen a Bérgarancia Alapból.

2. §

A Javaslat a tankönyvellátás szabályainak az Nkt.-ba való beillesztéséhez kapcsolódóan pontosítja a személyi jövedelemadóról szóló törvényben a kapcsolódó jogszabályi hivatkozást.

3-4. §

A Javaslat az egyéni munkarend új szabályaival való összhangot teremti meg a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényekben.

5. §

A gyermekek, tanulók Magyarország Alaptörvényében foglaltak szerinti védelmének érvényre juttatása minden nevelési-oktatási tevékenység során alapvető elvárás. Ezt a nyilvánvaló alapvetést szükséges az Nkt. alapelvei között is hangsúlyosan megjeleníteni, továbbá az esetleges megsértése esetén a jelenleg hiányzó szankciót megteremteni.

6. §

Az Alkotmánybíróság 9/2019. (III. 22.) AB határozatában megállapította, hogy az Nkt. 2017-es módosítása a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók művelődéshez való jogát nem akadályozza, az utólagos normakontrollt kezdeményező indítványt elutasította, ugyanakkor jogi és szakmai garanciákat nyújtó szabályozási pontosításokat tartott szükségesnek, amelyek még inkább biztosítják a tanulók egyéni képességeikhez igazodó fejlődését. Felhívta a jogalkotót, hogy erősítse meg a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre, tanulókra vonatkozóan az egyéni szempontok megfelelő mérlegelését lehetővé tevő jogi és szakmai garanciákat. Az alkotmánybírósági döntés megvalósításának egyik eszközeként a Javaslat az alkotmánybírósági határozatnak eleget téve több ponton módosítja az Nkt.-t.

Az Nkt. a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók (SNI) esetében definiál egy speciális ellátási formát, az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és fejlesztési foglalkozást. A Javaslat ezzel analóg módon a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre, tanulókra vonatkozóan meghatározza a fejlesztő pedagógiai ellátás fogalmát. Fontos eleme a definíciónak a fejlesztő pedagógiai ellátás két alapvető tartalmi elemének, a tantárgyi felzárkóztatásnak és a készségfejlesztésnek a nevesítése. Ez alapozza meg, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók fejlesztése a tantárgyi felzárkóztatást végző közismereti pedagógus és a speciális tudású fejlesztő pedagógus közös összehangolt tevékenységének eredményeként valósuljon meg. Természetesen a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása nem kizárólag szabályozási kérdés, a részükre nyújtott szolgáltatások fejlesztése ezen törvénymódosításokkal párhuzamosan folyamatos.

A nemzeti tankönyvellátásról szóló törvény rendelkezéseinek az Nkt.-ba történő beépítésével összhangban a Javaslat kiegészíti az értelmező rendelkezéseket.

7. §

Társadalmi érdek és cél, hogy a 3., illetve 6. életév betöltésével a gyermekek minél nagyobb része kezdje meg az óvodai nevelésben illetve az iskolai oktatásban való részvételét. Különösen fontos ez az óvodában, mely fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készít fel, ugyanakkor éppen az óvodai nevelés megkezdése kapcsán azt mutatják az adatok, hogy a hároméves gyermekek mintegy 10 %-a nem kezdi meg időben az óvodai nevelésben való részvételt, de felmentést sem kérnek a szülők. A jegyzők számára biztosított eljárási lehetőség nem működik kellő hatékonysággal, hiszen számos esetben nem az adott település, kerület intézményében kerül sor a kötelezettség teljesítésére. Az említett jelenségek kezelése érdekében a Javaslat állami szervhez telepíti a kötelezettség teljesítésének felügyeletét.

8. §

A módosítás célja a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek, illetve az alternatív kerettantervek közötti összefüggés erősítése, az eltérési lehetőségek pontosítása az iskolák közötti átjárhatóság és a tanulók továbbtanulási lehetőségeinek erősítése céljából.

9. §

A köznevelési intézmény nyilvántartásba vételével kapcsolatos Nkt. 21. § (4) bekezdésében annak pontosítására kerül sor, hogy a változások nyilvántartásba vétele iránt is kérelmet kell benyújtani, a korábbi bejelentés helyett. Az elektronikus úton történő hozzáférhetőségről pedig felesleges külön törvényi szinten rendelkezni.

A nyilvántartásból való törlés ellen fellebbezni lehet, ám már a törléssel – és nem a megszűnés végleges kimondásával – egyidejűleg kell kijelölni azt a másik intézményt, amelynek a tanulókat fogadnia kell. Indokolatlan, hogy azokban az esetekben is legyen ilyen kötelezettsége a kormányhivataloknak, amikor a fenntartó saját döntése alapján szűnik meg az intézmény, amelyet a véleményezési jogok alapján a szülők kellő időben megismernek. A Javaslat szerint az intézménykijelölésre csak akkor kerül sor, amikor a kormányhivatal dönt a törlésről súlyos és ismétlődő jogszabálysértés miatt, továbbá csak a tanköteles tanulók vonatkozásában, a nem tanköteles tanulók számára történő intézménykijelölésre pedig nem minden esetben, hanem csak akkor kerülne sor, amennyiben ezt a már nem tanköteles tanuló kérelmezi.

10. §

A Javaslat célja a nemzetiségi nevelés-oktatás helyi biztosítása érdekében, továbbá kistelepülések esetén az osztályterem, csoportszoba nagyságára vonatkozó szabályok enyhítése, azokban az esetekben, amikor a tervezhető gyermek-, illetve tanulólétszám várhatóan hosszútávon is alacsony marad.

11. §

A Javaslat szabályozza a gyermekvédelmi ágazatba tartozó szociális segítő által a nevelési-oktatási intézményben nyújtott szociális szolgáltatás biztosításának körülményeit és feltételeit.

A végzettség nélküli iskolaelhagyás középtávú csökkentése érdekében tett kormányzati intézkedések közül az Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP) és az Arany János Kollégiumi Program (AJKP) a lemorzsolódással veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és középfokú oktatásban részt vevő tanulói csoportok számára biztosít pedagógiai, szociális, egészségügyi, kulturális támogatást a magasabb végzettségi szint, az érettségi megszerzése érdekében. A programokban részt vevő középiskolák és kollégiumok által kínált komplex eszköz- és tevékenységrendszerrel megvalósított tehetségfejlesztés, a tanulók szükségleteinek eredményes kielégítése teszi indokolttá az eltérő osztály-, illetve csoportlétszámok meghatározását. A módosítás lehetővé teszi, hogy az esélyteremtő AJTP-ben és AJKP-ban abban az esetben is lehessen osztályt, illetve csoportot indítani, ha a jelentkező hátrányos helyzetű tanulók létszáma minimális mértékben ugyan, de elmarad az Nkt-ban rögzített gimnáziumi, szakgimnáziumi minimumlétszámtól. A módosítás pozitív irányban befolyásolja a hátrányos helyzetű, rászoruló tanulók komplex pedagógiai támogatáshoz történő hozzáférését és iskolai előrehaladását.

12. §

A Javaslat – összefüggésben a már említett alkotmánybíróvási határozattal – a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók fejlesztő pedagógiai ellátására vonatkozó szabályozásban egyértelművé teszi, hogy milyen keret terhére és kiknek a számára kell megszervezni a fejlesztéseket.

13. §

A Javaslat kiterjeszti egyes foglalkoztatási feltételek hatályát a hit- és erkölcsstan oktatói feladatokra az egyházakkal közvetlenül megbízási vagy egyéb polgári jogviszonyban állók tekintetében is.

14. §

Pontosító jellegű, a bekezdés pontokra osztását módosító rendelkezés, mely segíti a jogalkalmazást.

15. §

A nyelvi környezetben történő nyelvtanulás lehetőségének megteremtéséhez kapcsolódva a Javaslat kiegészíti a tanulók köznevelési intézmény által nyilvántartott körét a külföldi tanulmányúton történt részvétellel kapcsolatos adatokkal.

16. §

A Javaslat rendezi a tanulók fizikai fittség mérésével kapcsolatosan keletkező adatok anonim módon történő kezelésének rendjét.

A Javaslat a nyelvi környezetben történő nyelvtanulás nyomon követésére a Tempus Közalapítványt hatalmazza fel, és megteremti a tevékenység ellátásához szükséges adatkezelési feljogosítást, valamint a köznevelési intézménytől érkező, illetve oda irányuló adattovábbítás jogalapját.

17. §

A Javaslat a tankötelezettség megkezdését pontosítja. A gyermek érdekét az szolgálja, hogy a megfelelő óvodai felkészítést követően minél előbb megkezdhesse iskolai tanulmányait és nagyobb eséllyel sajátítsa el az egyes pedagógiai szakaszok végére elvárt ismereteket, képességeket, kompetenciákat. Az új szabályozás szülői kérésre az indokolt esetekben biztosítja az iskola megkezdésének legfeljebb egy évvel történő elhalasztását és az erről való döntés jogát állami szervhez telepíti.

A Javaslat megszünteti a magántanulói jogállást, helyébe az engedélyező szerv által engedélyezett egyéni munkarendet lépteti. Eszerint az engedély akkor adható meg, ha ezt a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös.

Annak érdekében, hogy minden gyermek és minden tanköteles tanuló időben megkapja a számára szükséges fejlesztést, nevelést-oktatást, változik az érintettek nyilvántartását ellátó állami szerv. Az egységes, országos hatáskörű szervere telepített nyilvántartási feladatokkal átláthatóvá, egyben kezelhetővé válik a gyermekek, tanulók intézményes nevelésben-oktatásban való részvétele. A nyilvántartást vezető szerv minden egyes esetben megteszi a szükséges lépéseket, kezdeményezve a megfelelő eljárást azon gyermekek, tanulók érdekében, akik óvodai, iskolai elhelyezése nem valósul meg.

18. §

A Javaslat kiterjeszti az ingyenes tankönyvhöz jutás lehetőségét, lefedve az alap- és középfokú oktatás valamennyi évfolyamát.

19. §

Az intézményektől, fenntartóktól, illetve szülőktől érkezett jelzések alapján a külföldi tartózkodás miatt a magántanulók – a módosítást követően egyéni munkarenddel rendelkezők – esetében, amennyiben például egy éves programban vesznek részt, az esetenként jelentős utazási költségek miatt nem szükséges a félévenkénti osztályozó vizsga, elegendő a tanév végén.

20. §

A Javaslat rendezi a külföldi anyanyelvi tanárok, idegen nyelvi lektorok foglalkoztatását érintően a kirendelés lehetőségét, és pontosítja az összeférhetlenségi szabályokat.

21. §

Az intézményvezetői pálya vonzóbbá tétele, a többletfeladatok elismerése érdekében a Javaslat a Kormány számára ad felhatalmazást további pótlék és ösztönzési kereset-kiegészítés megállapítására. A célfeladat és céljuttatás lehetőségét a pedagógusok esetében is indokolt biztosítani, mivel esetükben is életszerűen előfordulhat az e körbe tartozó pluszmunka végzése.

22. §

A Kormány által támogatott deregulációs irányvonalba illeszkedően a jövőben nem az Nkt., hanem kormányrendelet határozza majd meg az intézményvezetői kinevezés képzettségi és egyéb feltételeit. Egyedül a nemzetiségi intézmények esetében marad a megbízás képesítési és előnyben részesítési feltétele a törvényben.

23. §

Technikai pontosítás az oktatási nyilvántartásról szóló törvénnyel történő összhang megteremtése érdekében.

24. §

A nevelési-oktatási intézmény vezetőjének megbízásával és annak visszavonásával összefüggő véleményezési eljárás hatályon kívül helyezésre kerül, ez alóli kivételként a nemzetiségi önkormányzatok véleményezési jogát külön rendelkezéssel biztosítja a Javaslat.

25. §

Az oktatási jogok biztosa gyakorlati tapasztalatok alapján jelezte, hogy alapítványi, vagy más, nem állami, illetve nem önkormányzati fenntartású iskola nyilvántartásból való törléssel történő jogutód nélküli megszűnése esetén nem biztosított az iskola foglalkoztatottjai munkabér- és egyéb követeléseinek tekintetében a magánfenntartó mögöttes felelőssége. A Javaslat a helyzet orvoslása, a pedagógusok és más foglalkoztatottak jogosultságai érvényesíthetősége érdekében a nemzeti felsőoktatási törvény jogi megoldását veszi át, és kimondja egyfelől a fenntartó kezesi felelősségét, másfelől az iskolával szemben fennálló, munkaviszonyból eredő, anyagi természetű követeléseknek a magánfenntartóra történő átszállását.

26. §

A Javaslat a nemzetközi nevelési-oktatási intézmények akkreditációjával kapcsolatos eljárási szabályokat egészíti ki és pontosítja. A Javaslat alapján, ha az intézményt akkreditáló nemzetközi szervezet csak már működő intézmény számára adna ki elismerést, a nemzetközi óvoda, iskola számára ideiglenes működési engedély adható, amelynek feltétele az intézményt akkreditáló nemzetközi szervezet által az akkreditációs eljárás megindításáról szóló igazolás kiállítása.

27. §

A jogrendszer átláthatóságának, a szabályozás csökkentésének elve alapján a Javaslat a tankönyvellátásról szóló törvény rendelkezéseit beépíti az Nkt.-ba. A Kormány elkötelezett az állami tankönyvellátás 2013-tól kialakított és hatékonyan működő rendszerének változatlan fenntartásában, a szabályozás célja a tankönyvellátásról szóló önálló törvény hatályon kívül helyezése, a fontosabb szabályozási elemek Nkt-ba történő átemelésével.

A Javaslat felsorolja a tankönyvellátás keretébe tartozó feladatokat, az azokat ellátó hatóságokat, rendelkezik a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvjegyzékre történő felvétel, a tankönyvfejlesztés, a tankönyvrendelés, a tankönyvtámogatás legfontosabb, törvényi szintű szabályozást igénylő feltételrendszeréről. A kapcsolódó, a könyvtárellátó számára biztosított adatkezelési felhatalmazás a megrendelések teljesítésének céljából, az általános adatvédelmi szabályozásban foglalt határidőben ad lehetőséget a tanulók ezzel kapcsolatos személyes adatainak kezelésére.

28. §

A Javaslat módosítja a pedagógusok foglalkoztatására vonatkozó végrehajtási rendelet alkotására vonatkozó felhatalmazást, az intézményvezető számára az intézmény méretétől függően járó további pótlék és az ösztönzési keresetkiegészítés részletszabályainak, továbbá a kompetencia és teljesítményalapú értékelési rendszernek, valamint a tanóra, foglalkozási óra egyes intézménytípusokban érvényesülő sajátosságoknak megfelelő meghatározására vonatkozó felhatalmazásokat.

A Javaslat a tanulói fittség méréssel kapcsolatos statisztikai adatgyűjtéssel kapcsolatban ad új felhatalmazást a Kormány számára.

Átemelésre kerülnek a tankönyvtörvényből a tankönyvellátáshoz kapcsolódó felhatalmazó rendelkezések is.

Az engedélyező szerv kijelölésére a Kormány kap felhatalmazást.

29. §

A Javaslat a nyelvvizsga hiányában diplomát még nem kapott, átmenetileg alkalmazható pedagógus besorolásánál követendő eljárást pontosítja akként, hogy a besorolást az alapján a végzettség és szakképzettség alapján kell elvégezni, amelynek megszerzése folyamatban van, s amely alapján a pedagógus a munkakörét ténylegesen ellátja.

30. §

A Javaslat átmeneti szabályokat, valamint értelmező rendelkezést fogalmaz meg a magántanulói jogviszony helyébe lépő egyéni munkarend bevezetéséhez és a kerettantervekkel szemben támasztott követelményekhez kapcsolódóan.

31. §

Az Nkt. 3. mellékletében pontosításra kerül, hogy a művészeti szakmai tárgyak tanításához szükséges az ott meghatározott végzettség, szakképzettség; hogy a kollégiumokban dolgozó pedagógusok esetében a gyógypedagógus mellett a konduktor végzettség is elfogadható, illetve egyes alap- és mesterképzések megváltozott elnevezéseinek átvezetésére kerül sor. A szaktárgyak idegen nyelven történő oktatásához a Javaslat elfogadja a felsőfokú nyelvvizsgát is, nem szükséges a szaktárgy tanításán túlmenően nyelvtanári szakképzettséggel is rendelkeznie a pedagógusnak. A Javaslat átvezeti továbbá a megszünt középiskolai végzettség helyett alkalmazandó érettségi végzettség kifejezés alkalmazását a megfelelő helyeken.

Az Nkt. 4. mellékletét érintően az alapfokú művészetoktatás táncművészeti ágában az egyes műfajokhoz kapcsolódó szakmai specialitások, egyedi jellemzők teszik szükségessé az eltérő csoportlétszámok meghatározását.

32. §

Szövegcsérés módosításokat tartalmaz.

Az óraadók megbízási szerződés alapján a jövőben heti tíz óra helyett akár tizennégy órát is tarthatnának.

A Javaslat tartalmazza az alkotmánybírósági határozattal összefüggő, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók fejlesztő pedagógiai foglalkozásával kapcsolatos szövegponosításokat.

2019. szeptember 1. napjától nincs olyan egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény, amelyik szakértői bizottsági feladatot ellátna, így a jogszabályhely kiüresedett.

A köznevelési intézmények nyilvántartása konstitutív hatályú, erre tekintettel a „bejelentés” kifejezés helyett a „kérelem” szó alkalmazása indokolt. A köznevelési intézmények nyilvántartása az Nkt. 21. § (1) bekezdése és a jogalkotó szándéka szerint is konstitutív nyilvántartás. Ennek ismeretében a jelenlegi szabályozásban megfogalmazott „bejelentés” kifejezés megtévesztő, a nyilvántartás deklaratív jellegére utal, ezért annak módosítása indokolt, ezét a Javaslat a „kérelem” kifejezés bevezetésével hangsúlyosabbá teszi a nyilvántartás konstitutív voltát.

A Javaslat pontosítja a sportköri feladatokra biztosítandó idő szabályait.

A Javaslat egyszerűsíti és pontosítja az alapfokú művészetoktatás feladatrendszerében a tehetség gondozás ellátásának megszervezését.

Az óvodai, iskolai szociális segítő a gyermekjóléti központok alkalmazásában áll, feladatvégzésének helyszíne az óvoda, iskola. Tevékenysége keretében – egyéni és csoportos – prevenciós tevékenységet végez a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, ez a feladat a szükséges adatok átadása szempontjából eddig nem jelent meg az Nkt-ban. A gyermek, tanuló adatai közül a társadalombiztosítási azonosító jel továbbítását azért írja elő a Javaslat, mert az óvodai, iskolai szociális segítő a tevékenységét a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásban, jelentési rendszerben kell rögzíteni, ez az adatbázis pedig a társadalombiztosítási azonosító jel alapján működik. A veszélyeztetettség megelőzésére vonatkozó kiegészítés szintén a szociális segítő tevékenységéhez szükséges. A gyermek, tanuló esetleges gyermekpszichiátriai diagnózisával kapcsolatos adatoknak az egészségügyi szakellátó és a pedagógiai szakszolgálat közötti továbbítására való felhatalmazás az ellátás megszervezhetősége érdekében indokolt.

Az egyéni munkarend bevezetésével összhangban a Javaslat kimondja, hogy ennek szabályait kell alkalmazni akkor, ha a tanulónak az összes óra látogatása alóli felmentésére irányuló kérelem benyújtására kerülne sor.

Az érettségi bizonyítványokról vezetett nyilvántartással kapcsolatos technikai pontosítást vezet át a Javaslat, továbbá technikai pontosítást eszközöl a pedagógusigazolvány jogosultja részére történő megküldésével kapcsolatosan.

Hivatkozási pontosításra kerül sor a köznevelési szaktanácsadói névjegyzék vezetésének eljárásával kapcsolatosan.

Első minősítésen nem a két év elteltével leteendő minősítő vizsgát, hanem a Pedagógus II. fokozatba való besorolást megelőző első minősítési eljárást kell érteni. Ekkor kell vizsgálni a továbbképzésen való részvételt a minősítésre való jelentkezés feltételeként is.

Szövegpontosítás a Kutatótanár megnevezésével kapcsolatosan.

A Javaslat a pedagógiai asszisztens munkakörben foglalkoztatottak számára is lehetővé teszi – kérelemre – a pedagógusigazolvány kiállítását.

A közigazgatási szerv által kitűzött célfeladat és céljuttatás közalkalmazotti törvényben szabályozott rendelkezéseit a pedagógusokra is indokolt alkalmazni, tekintve, hogy náluk is előfordulhat az e körbe tartozó többletmunka végzése.

Az óvónői szakképesítésre való utalás a középfokú pedagógus szakképesítés fogalmának egyértelművé tétele érdekében szükséges.

A Javaslat biztosítja a pedagógiai felügyelők számára is a nevelő és oktató munkát végzőket megillető, közalkalmazotti törvényben szabályozott pótszabadságot, tekintve, hogy a pedagógiai felügyelő munkaköri feladatai közé is tartozik a gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás, és a nyári szünet alatt ő sem látja el ezt a feladatot.

A Javaslat pontosítja a szakképzés területén működő intézményekre vonatkozó fogalomhasználatot.

Az országos diákparlament összehívására a Javaslat szerint gyakrabban, kétévente kerül sor.

A Javaslat szerint az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) hatálya alól kikerülnek a rendészeti és katonai szakképző intézmények, mivel az általuk folytatott képzések sajátosságai miatt ezen intézményekre nem alkalmazható hatékonyan az általános pedagógiai elveknek való megfelelést vizsgáló minőségbiztosítási rendszer. Ezen túlmenően, az ezen intézményekben foglalkoztatott pedagógusok nagy része szolgálati jogviszonyban álló rendőr vagy katona, akik nem tartoznak a pedagógus életpálya hatálya alá, így tevékenységüket az életpálya lényegi elemét képező pedagógusminősítések során sem kell a – tanfelügyeleti elvárásokkal nagyrészt megegyező – szempontok alapján vizsgálni.

A Javaslat szövegpontosítást fogalmaz meg a tranzitónában tartózkodó gyermekek részére a magyar állam által biztosított oktatásra vonatkozó szabályban.

Szövegpontosítás történik a pedagógus-ösztöndíjra adott felhatalmazást érintően.

A köznevelési hatóság ellenőrzés keretében hozott határozata elleni fellebbezést elbíráló hatóságot a 2019. március 1-jétől alkalmazandó kormányzati igazgatásról szóló törvény határozza meg, ezért szükséges a szabály pontosítása.

A Javaslat meghosszabbítja a mindennapos testnevelés keretében a tantárgy tanítására a testnevelő-edzői szakképzettségű vagy felsőfokú végzettségű és sportoktatói vagy sportedzői szakképesítésű személy alkalmazhatóságának határidejét.

Több helyen módosításra kerül sor a magántanulói jogviszony megszüntetése és a helyébe lépő egyéni munkarend bevezetése kapcsán, a törvény belső koherenciája megteremtése érdekében.

2010. február 10-én lépett hatályba az alapfokú művészeti iskolákban az osztályfőnöki pótléokra vonatkozó szabályozás, amely alapján osztályfőnöki pótlékra jogosult, aki alapfokú művészeti iskolában önálló tanulócsoporthoz vezetői feladatot lát el. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján bebizonyosodott, hogy a korábbi évtizedekben az alapfokú művészetoktatásban ismeretlen pótléokra vonatkozó szabályozás értelmezése, alkalmazása számos problémát és vitás helyzetet okozott. A módosítás pontosítja, és egyben egyszerűsíti az alapfokú művészeti iskolákban adható pótlékok elnevezését.

A pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzékben nem szereplő tananyag beszerzésével kapcsolatos pontosító rendelkezés.

A Javaslat a természettudományos eszköztudásra is kiterjeszti a pedagógiai tevékenység országos mérését.

33. §

A Javaslat rendelkezik a módosítások miatt feleslegessé váló, valamint a törvény belső inkoherenciájának javítása érdekében egyes szabályok hatályon kívül helyezéséről.

A Kormány által támogatott deregulációs irányvonalba illeszkedően törlésre kerülnek az Nkt-ből az intézményvezetői kinevezés feltételeit tartalmazó 67. § egyes rendelkezései azzal, hogy ezt felhatalmazás alapján végrehajtási rendelet fogja tartalmazni, valamint az intézményvezetői megbízáshoz kapcsolódó véleményezési jogok törlésére kerül sor.

Az Nkt. 60. §-át érintő hatályon kívül helyezés indoka, hogy jelenleg a felnőttoktatásban a tanulói jogviszony térítésmentessége már nem az oktatás munkarendjének függvénye, így a pedagógiai szakszolgálat szolgáltatásait a nem nappali munkarend szerint tanulmányokat folytatók egyenlő eséllyel veszik igénybe nappali munkarend szerint tanulmányokat folytatókkal. Bürokráciacsökkentő intézkedésként a pedagógusigazolvány kibocsátása iránti kérelem adattartalmának csökkentését írja elő a Javaslat.

34–35. §

A Javaslat az egyéni munkarend új szabályaival való összhangot teremti meg a büntetés-végrehajtási törvényben. Az alapfokú, középfokú iskolai tanulmányokat végző fogvatartottak esetében az egyéni munkarend külön engedélykérés nélkül alkalmazandó.

36. §

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény hivatkozását a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvény hatályon kívül helyezése miatt szükséges cserélni.

37–41. §

Azáltal, hogy az Oktatási Hivatalhoz kerülnek az óvodába járni köteles gyermekek nyilvántartásával kapcsolatos feladatok, szükségessé válik, hogy minden 3 éves korú gyerekről legyen adata a Hivatalnak, azokról is, akik nem kapnak azonosító számot, éppen azért, hogy a köznevelés rendszeréből esetleg kimaradó gyerekek elhelyezése is megoldódjon.

Az oktatási nyilvántartásról szóló törvény módosításával a tanulói nyilvántartás adatai kiegészülnek a Lázár Ervin Programban való részvétel adataival.

A javaslat megteremti a lehetőségét annak, hogy – a módosuló jogszabályok miatt – korábban a nyilvántartási rendszerben nem szereplő gyermekek adatai is felvehetőek legyenek a rendszerbe. Ezen túlmenően az ehhez kapcsolódóan kiadandó oktatási azonosító szám kiadásának módját, határidejét rendezi. A normavilágosság érdekében pontosan megjelöli azt a normahelyet, amelynek hatálybalépéséhez kötötten kell az új rendelkezéseket alkalmazni.

A magántanulói jogviszony helyébe lépő egyéni munkarendre vonatkozó szabályozással összhangot is megteremti a rendelkezés.

42. §

A Javaslat a dereguláció érvényre juttatása érdekében hatályon kívül helyezi a tankönyvellátásról szóló törvényt, melynek rendelkezései beépülnek az Nkt.-ba.

43. §

A Javaslat rendezi a hatálybalépés időpontját.

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosításáról szóló 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelethez

A gyermekvédelmi törvény hatálya alá tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság évente két alkalommal biztosított támogatási eleme fogyasztásra kész étel, tanszer és ruházat vásárlására felhasználható „gyermekvédelmi” Erzsébet-utalvány formájában volt biztosított.

Az Erzsébet-utalványok 2019. évtől történő forgalmazásának megszűnését követően, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott juttatás pénzben kerül kifizetésre, ennek szabályait tartalmazza a kormányrendelet annak érdekében, hogy a soron következő 2019. augusztusi támogatási ütem keretében a támogatás a jogosult gyermekek számára biztosítható legyen.

A jogszabály indokolásának az Indokolások Tárában történő közzététele – a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján – szükséges.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.